

Una singularitat: guitarra gironina del segle XIX en un CD

JAUME PINYOL I BALASCH

Trobar un CD nou amb obres gironines de música culta és tota una agradable sorpresa, i si és de guitarra la sorpresa és summa. Reculls de sardanes gironines prou en trobareu, però reculls de compositors gironins ja són figures d'un altre paner. Si el disc provingués del Cap i Casal, potser no m'hauria fet tanta estranyesa, però venint d'una Girona que no ha tingut mai cap músic amb una escola de composició al darrere, excepte el notable cas de la sardana, la sorpresa causada per aquest descobriment ha estat singularment notable.

La història de la música a les nostres contrades està plena de forats desconeguts, malgrat els meritoris llibres del mestre Civil i d'alguna altra contribució esparsa. No tenim cap institució que n'hagi promogut ni la recerca sistemàtica ni el seu estudi ni la difusió corresponent. Quan una corporació tan potent com la Diputació de Girona va assumir

part del suport econòmic del nostre Conservatori de Música i la Universitat de Girona va crear un espai docent dedicat a la musicologia, es va poder pensar que aquests forats desconeguts de la nostra història musical s'anirien omplint de mica en mica a base d'investigació. Malauradament no ha estat ben bé així. Que altres capitals catalanes estiguin en una situació similar, i fins i tot pitjor, és un magre consol. Es per això que és tan notable el present CD.

La guitarra va ser considerada durant bona part del s. XIX com un instrument per a la música popular, un bon mitjà per garantir als cecs pobres uns mínims de subsistència en utilitzar-la per recaptar per carrers i places. La guitarra per a música culta en vetllades burgeses va ser una excepció, i no trobem concerts per a guitarra fins al s. XX, i encara esparsos. Aquests fets realcen la singularitat del present CD amb música culta d'arrels gironines i pensada per a aquest instrument. L'esforç cal agrair-lo a Josep Manzano, professor de guitarra del Consell Comarcal del Gironès, qui hi executa obres de Josep Ferrer i Esteve, Josep Costa i Hugas, nats tots dos a Torroella al primer terç del segle, i de Bonaventura Bassols, nat a Figueres el 1812. Cap d'ells va fer carrera a terres gironines i, com a bons músics del romanticisme, van haver de viatjar molt per guanyar-se la vida, fins que a Barcelona van trobar el ressò que aquí no van aconseguir.

Gran part del CD està dedicat a obres de Josep Ferrer (1835-1916), amb vuit peces. Són peces intimistes, escrites segurament quan ja era barceloní

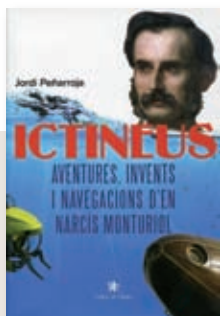

JOSEP MANZANO

Melancolie.

Compositors guitarristes gironins del s. XIX: Ferrer, Costa, Bassols

Ars Harmonica, 2010.

JORDI PEÑARROJA

Ictineus. Aventures, invents i navegacions d'en Narcís Monturiol

Llibres de l'índex.
Barcelona, 2010.
255 pàgines.

La biografia de l'inventor del primer submarí tripulat permet repassar les seves facetes d'enginyer, d'intel·lectual, de polític o d'escriptor. Profusament il·lustrat, el llibre entra pels ulls.

Trobar un CD nou amb obres gironines de música culta és tota una agradable sorpresa

d'adopció, per a vetllades entre amics més o menys benestants. De Josep Costa (1826-1881) destacaria la *Fantasia brillante sobre motivos de La Traviata*. Ben singular és el vals de Bassols, curt però inspirat. La majoria són peces elaborades que no cerquen el virtuosisme i que utilitzen les formes musicals de l'època. Les melodies no estan trenca- des en línies sonores diferents, ni cal cercar-les enmig d'una multitud de notes que les amaguin. La interpretació de Manzano és acadèmica, com correspon a un professor de guitarra.

És d'agrair en un àmbit tan poc conegut la breu biografia dels compositors inclosa en el llibret de presentació, però no hauria estat de més indicar la data de les composicions per tal que l'oient curiós les pogués relacionar amb altres fets culturals. La portada d'Eliseu Meifren (1857-1940) és una evocació prou adient al títol escollit per a l'obra, però no sembla ni gironina ni de l'època de les composicions.